

Тетяна НАУМЕНКО
здобувачка фахової передвищої освіти
ВСП «Технологіко-економічний фаховий коледж МНАУ»
м.Миколаїв, Україна

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ В СФЕРІ ОБСЛУГОВУВАННЯ

Ключовим сектором економіки для більшості розвинених країн є сфера обслуговування. Її значення постійно зростає, що зумовлено не лише внеском у створення робочих місць і генерацію валового внутрішнього продукту (ВВП), а й впливом на якість життя населення. Ефективне управління цією галуззю, яке включає стратегічне планування [1], інноваційний підхід та орієнтацію на клієнта, робить її пріоритетною для розвитку економіки в цілому.

Сфера обслуговування, у тому числі і готельно-ресторанний та туристичний бізнес в Україні, є важливим сектором економіки, який відрізняється домінуванням людського фактора, нематеріальним характером послуг, складністю управління якістю та залежністю від сервісу. Послуги сфери обслуговування характеризуються неоднорідністю, невіддільністю виробництва й споживання та сезонністю. З кожним роком частка сектору послуг у ВВП України постійно збільшується не зважаючи на труднощі в економіці [2]. З огляду на це, підприємствам обслуговування варто зосередитися на управлінні персоналом, маркетингу й контролі якості.

Управління в цій галузі базується на ключових принципах, які сприяють підвищенню ефективності й продуктивності, створенню конкурентних переваг, забезпеченню високої якості послуг та задоволення клієнтів. До цих принципів належать: управління якістю послуг, маркетинг, взаємодія з клієнтами, управління персоналом, впровадження інновацій і технологій, ефективне управління фінансами та адаптація до змін ринку.

Економічна ефективність сфери обслуговування залежить від оптимізації витрат, продуктивності й конкурентоспроможності. Основними чинниками успіху є впровадження сучасних технологій, автоматизація процесів і раціональне використання ресурсів. Маркетингові інструменти відіграють

важливу роль у залученні клієнтів, підвищенні прибутків та аналізі стратегій, що сприяє ефективному розподілу ресурсів.

Держава відіграє важливу роль у розвитку сфери обслуговування. Вона здійснює регулювання ринку шляхом встановлення законодавчих норм, стандартів якості та правил ведення діяльності. Крім того, держава підтримує підприємства сфери послуг, запроваджуючи програми фінансової допомоги, субсидії, пільгове кредитування та гранти.

Важливим є розвиток інфраструктури, сприяння цифровізації та підготовка кваліфікованих кадрів через освітні програми [3]. Державна політика в цій сфері створює сприятливі умови для бізнесу, підвищує рівень конкурентоспроможності та сприяє економічному зростанню.

Отже, сфера обслуговування є одним з ключових секторів економіки. Її ефективне управління, орієнтоване на клієнта та інновації, які є пріоритетними для розвитку економіки. Економічна ефективність залежить від оптимізації витрат, технологій та конкурентоспроможності. Регулюючи ринок держава, підтримує бізнес та розвиває інфраструктуру, сприяючи економічному зростанню всіх галузей економіки, у тому числі і готельно-ресторанного та туристичного бізнесу.

Список використаних джерел:

1. Соколюк-Орел Д. А. Менеджмент знань: моделі управління знаннями персоналу на підприємствах. Екологічні та соціальні аспекти розвитку економіки в умовах євроінтеграції : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Миколаїв, 23-25 жовтня 2024 р.). Миколаїв : МНАУ, 2024. С. 329-332. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/18931>.

2. Курепін В. М. Іваненко В. С. Взаємодія місцевих органів влади та засобів масової інформації як фактор реалізації інформаційної політики при надзвичайних ситуаціях. Modern Economics. 2025. № 49(2025). С. 124-132. DOI:[https://doi.org/10.31521/modecon.V49\(2025\)-17](https://doi.org/10.31521/modecon.V49(2025)-17).

3. Курепін В. М. Іваненко В. С. Застосування цифрових технологій у сільському господарстві для досягнення цілей сталого розвитку.

Modern Economics. 2024. № 47(2024). C. 62-69.
DOI:[https://doi.org/10.31521/modecon.V47\(2024\)-09](https://doi.org/10.31521/modecon.V47(2024)-09).